

ff. doc 1

— Arhiva Comitetului Executiv —
al C. C. al P. C. R.

Nr. 2964 Pf. 10. 1971

S T E N O G R A M A

con vorbirilor tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu tovarășul
Nambudiripad E.M.Sankaran, membru al Biroului Politic al
C.C.al Partidului Comunist din India (Marxist)

— 21 octombrie 1971 —

Arhiva Comitetului Executiv
al C. C. al P. C. R.
N. 2964 Pf. 10. 1971

ex. 1.

S T E N O G R A M A

con vorbirilor tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu tovarășul Nambudiripad E.M.Sankaran, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist din India (Marxist)

- 21 octombrie 1971 -

Tovarășul Nambudiripad E.M.Sankaran a fost însotit de soția sa.

La con vorbiri a luat parte și tovarășul Andrei Stefan, membru supleant al CC al PCR, prim-adjunct de șef de secție la CC al PCR.

A tradus tovarășul Gheorghe Dragoș.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

In primul rînd, doresc să exprim satisfacția și mulțumirea pentru vizita pe care dumneavoastră o faceți la noi. Sîntem, de asemenea, informați despre discuțiile pe care le-ați avut cu tovarășii Dalea și Voicu și totodată, salutăm faptul că avem prilejul din nou să avem con vorbiri cu dumneavoastră.

Noi acordăm o mare importanță legăturilor noastre cu Partidul Comunist din India (Marxist) și pot să vă spun că am avut nenumărate prilejuri pentru a face schimburi de păreri în diferite probleme.

Tov.Sankaran :

Cum dorîți să procedăm în continuare ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Referitor la întrebarea dumneavoastră, aş propune să continuăm discuțiile, avînd în vedere că sîntem la curent cu dezbatările care au avut loc.

- 2 -

Tov.Sankaran :

De acord.

Așa cum am constatat din ziarele pe care le-am citit în cursul zilei de azi la ambasada Indiei la București, am aflat că situația la frontieră dintre India și Pakistan s-a agravat. După ce a fost emis comunicatul asupra vizitei în India a președintelui Tito, un purtător de cuvînt al guvernului Indiei a anunțat care era situația în momentul respectiv precum și gravitatea situației respective, dar de atunci înceace nu mai cunosc cum au evoluat lucrurile. Vreau să întreb dacă dumneavastră sănăteți informații cu ultimile evoluții din această zonă.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Cît se poate spune informații.

După informațiile pe care le avem, într-adevăr se pare că tensiunea este mare la frontieră dintre India și Pakistan. Este greu de spus informații, pentru că astăzi sunt anumite informații de presă și bineînțeles că presa indiană acuză Pakistanul de concentrarea de trupe, iar Pakistanul, la rîndul său, acuză India de concentrarea de trupe. Sunt, de asemenea, o serie de declarații ale unor oameni politici care își manifestă îngrijorarea, inclusiv U Thant ; sunt și declarații din partea președintelui Pakistanului, Khan, și din partea Indiei Ghandi, care spun că nu doresc să se ajungă la un conflict militar. Cam asta este ceea ce pot să vă spun despre ultimile informații.

Important, tovarășe Sankaran, este ca în această zonă să nu se ajungă la conflict militar. După părerea noastră soluționarea problemelor în această parte a lumii nu cere un conflict pakistanezo-indian. Un asemenea conflict nu va aduce nici soluționarea problemelor care sunt și va avea, după părerea noastră, urmări negative pentru ambele popoare.

Trebuie avut în vedere că sunt și interese ale marilor puteri în joc, și un conflict militar nu poate să soluționeze decît interesele acestora.

De aceia noi ne pronunțăm categoric pentru o soluționare politică a acelor probleme care au caracter internațional între cele două state.

Sigur, nu este numai un conflict între India și Pakistan ci este de fapt între Pakistanul de Vest și popoarele Pakistanului de Est.

Tov. Sankaran :

Dacă doriți, am vrea să știm care este părerea dumneavoastră în legătură cu această problemă, iar dadă vreți să pot spune și eu punctul nostru de vedere.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Poftim.

Tov. Sankaran :

După cum știți, acolo este chestiunea unor popoare, care în cadrul alegerilor, majoritatea acestei populații și-a exprimat dezideratul în legătură cu regimul și conducerea, dar regimul lui Mujib și voința popoarelor din Pakistanul de Vest a fost reprimată, iar popoarele din Bengalul de Est - Pakistanul de răsărit - ridică o problemă a națiunii, care face parte din alte state și considerăm că această națiune, respectiv națiunea bengaleză trebuie să aibă o soluționare conform criteriilor stabilite de Marx și Engels.

În ce privește India, și aici există mai multe naționalități, dar soarta acestor naționalități ale Indiei constituie o problemă internă a Indiei. Cu toate acestea, și aici, există embrionul unor probleme naționale destul de mari. De fapt, după părerea noastră, în multe cazuri din Asia și Africa, noile state care s-au format sunt state multinaționale conform definiției marxist-leniniste. Dar problema națională în aceste state multinaționale nu a ajuns la gradul în care ea să fie rezvoltată, ca în cazul Pakistanului, și în special a Pakistanului de Est.

- 4 -

In cazul Pakistanului, este pentru prima dată cînd populația, după o durată de guvernare a unui regim militar, populația a fost în stare să-și exprime dezideratul în campania de alegeri și în cadrul acestei campanii populația a ales un regim nu militar, iar acțiunile întreprinse de acest guvern militar sînt acțiuni purtate împotriva reprezentanților aleși ai unor anumite naționalități. De aceia noi, în partidul nostru sînt păreri, în calitatea noastră de marxiști-leniniști, nă nu putem accepta punctul de vedere conform căruia aceasta constituie numai o problemă internă. Aicea este una dintre acele împrejurări, a teoriei marxist-leniniste asupra autodeterminării, care trebuie să fie aplicată.

Acum aş dori să am aprecierea dumneavoastră asupra problemelor Bengalului de Est, adică a Pakistanului de Est și asupra problemelor noastre.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Vedeți, tovarăše Šankaran, nouă ni se pare că lucrurile sînt ceva mai complexe și lucrurile trebuie privite în toată complexitatea lor.

Este absolut clar că în această zonă s-au creat asemenea relații de către imperialiștii care au dominat, care face ca relațiile între popoarele și țările respective să fie foarte complicate.

Cum privim noi chestiunile legate de problema Pakistanului ?

După părerea noastră, problemele legate de unirea sau neunirea Pakistanului de Est sau alte părți ale țării sînt probleme interne care trebuie hotărîte de popoarele din țările respective.

Desigur că există o teză marxistă a autodeterminării. Această teză a autodeterminării presupune tocmai luarea deciziilor de către popoarele respective și nu a deciziilor din exterior.

Iată de ce noi, ca partid și ca stat, nu putem să ne angajăm pe/calea în care presupune ca Pakistanul trebuie să fie dezmembrat, cum nu putem să ne situăm pe poziția că India

trebuie dezmembrată sau orice alt stat în care trăiesc mai multe naționalități. Această problemă trebuie să fie rezolvată numai de forțele interne din țara respectivă.

Dacă noi acceptăm ideia ca noi să fim judecătorii situației din Pakistan și să dăm dreptate tezei despărțirii ar însemna că noi să fim aceia care să ne luăm responsabilitatea soluționării unei asemenea chestiuni. Nici măcar forțele care au fost în alegeri nu au pus în discuția campaniei electorale problema despărțirii de Pakistan și au pus probleme legate de autonomie și alte raporturi în cadrul situației din Pakistan. Problema este atât de complexă că dacă ne-am exprima pentru separarea Pakistanului ar trebui să ne pronunțăm și pentru separarea Bengalului de vest de India, pentru că bengalezii - dumneavoastră știți mai bine de cît noi - și cei de acolo, și cei de dincolo pot să spună : hai să facem un stat separat. De aceia noi suntem de părere că nu forțele externe sunt chemate să dea soluții la aceste probleme. De aceia noi spunem că problema Pakistanului de est este o problemă internă a Pakistanului. Asta nu contravine tezei marxiste a autodeterminării. După părerea noastră acest lucru o confirmă.

Asta ar fi o ideie.

A doua ideie pe care vreau să o subliniez este faptul că nu se pot aproba acțiunile de represiune împotriva unor mișcări de eliberare, împotriva unor mișcări naționaliste; de nicăieri nu se pot justifica și aproba asemenea măsuri, nici în Pakistan, nici în Sudan, nici în alte țări din lume.

A treia ideie a poziției noastre este aceia că această problemă a căptat aspect internațional prin exodul de refugiați pakistanezi în India. În această privință noi considerăm că India și Pakistanul trebuie să facă eforturi pentru a rezolva aceste probleme în spiritul unor soluții pașnice politice. Adică, tovarășe Sankaran, India trebuie să facă totul pentru ca acești refugiați să se întoarcă în Pakistan și Pakistanul trebuie să facă totul să reprimească acești oameni.

Mai este un punct asupra căruia dorim să insistăm, este vorba de intervenția din afară în rezolvarea problemelor interne din Pakistan, a intervenției din afară - aşa cum am spus - mai ales în problema Pakistanului.

O intervenție din partea Indiei - intervenție politică, intervenție de altă natură - nu va fi de natură să ușureze soluționarea problemei Pakistanului de est ci, dimpotrivă, va transforma lupta de eliberare sau lupta pe care o duc cei din Pakistanul de est pentru anumite drepturi și pentru o rezolvare democratică a chestiunii, dintr-o luptă care se desfășoară în interiorul unei țări, într-o luptă între două puteri, se va muta centrul de greutate dintr-o luptă în care anumite forțe populare o duc în interiorul unei țări, într-o luptă între două state, și aicea vedem pericolul cel mai mare, inclusiv pentru mișcarea democratică din Pakistanul de est, pentru că pe această cale nu se va găsi soluții interne în ce privește problema Pakistanului, nici a refugiaților pakistanezi ci va fi îngreunată soluționarea problemei. De altfel, aceasta este o cale periculoasă pentru India, pentru că o despărțire a Pakistanului de est va stimula indiscutabil o despărțire a altor state, a altor popoare din India.

În sfîrșit, doresc încă odată să repet, că trebuieesc făcute eforturi ca lucrurile să nu ajungă la un conflict armat, pentru că un conflict armat nu se va opri la un conflict între India și Pakistan, întrucât sunt forțe care sunt interesate în susținerea unora sau altora și există, de asemenea, riscul ca un asemenea conflict militar să aibă consecințe care nu concordă nici cu interesele poporului indian, nici cu interesele poporului pakistanez.

Acesta ar fi modul în care vedem noi aceste probleme. Sigur, întrucât nu noi suntem aceia care soluționăm problemele, noi nu ne-am apucat ca public să desfășurăm o largă expunere în aceste probleme, însă pe calea posibilităților noastre diplomatice, noi ne-am adresat - sau mai bine zis ni s-a adresat - și Pakistanul, și India, - și unora și altora le-am spus acest lucru.

Tov. Sankaran :

În con vorbirile pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a avut recent, în Iran, cu Khan și V.V.Giri, au fost abordate și aceste probleme ?

- 7 -

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Intr-adevăr aceste probleme au fost dezbatute și aceste puncte de vedere tovarășul Ceaușescu le-a exprimat în ambele convorbiri; sigur, cu dorința de a spune și unora și altora, ca să nu se ajungă la conflict și ce s-ar putea face pentru soluționarea acestor probleme.

Tov.Sankaran :

După ce a avut aceste convorbiri, cu cei doi șefi de stat, care sănt aprecierile ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Asupra convorbirilor ?

Tov.Sankaran :

Și unul, și celălalt, s-au pronunțat împotriva conflictului ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

In ce privește Giri, el a pus prea multe condiții în soluționarea problemei refugiaților pakistanezi, adică condiționa rezolvarea problemei contactelor între aceştia, de o atitudine pe care o are guvernul pakistanez față de mișcarea de eliberare de acolo. După părerea noastră aceste condiționări nu ajută la soluționarea problemelor ci ar trebui acționat efectiv pentru soluționarea problemei refugiaților pakistanezi, fără a se pune condiții.

Tov.Sankaran :

Da, dar însăși problema refugiaților are la bază reprimările militare împotriva acestei populații. In fond, tocmai acțiunile care s-au purtat împotriva membrilor Ligii Awami, precum și reprimările militare și acțiunile prin care s-au anulat dreptul și calitatea celor aleși de către populația Pakistanului de est, precum și alte acțiuni militare, sănt cauzele acestui exod a populației în India.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Există însă acum posibilitatea să se soluționeze aceste probleme. Dacă noi abordăm toate problemele deodată nu cred că

- 8 -

vor putea fi rezolvate. Dacă există dorință de contacte pentru a soluționa problema întoarcerii refugiaților în Pakistan, credem că trebuie mers pe această cale fără a se pune condiții preliminare. Trebuie să mai aveți în vedere și următorul lucru.

După părerea noastră, în Pakistan, sînt forțe care sînt mai la dreapta decît H. Khan și care pot determina drumul către o soluție militară. După părerea noastră, în momentul de față nu există o hotărîre, de a soluționa militar aceste probleme, din partea lui H. Khan. Sînt forțe care doresc să forțeze o soluție militară și acest lucru trebuie luat în considerare.

Tov. Sankaran :

Am înțeles ceea ce ați afirmat dumneavoastră, dar nu vedem cum această problemă a refugiaților să fie scoasă din întreaga gamă de probleme care există acolo. Liga Awami îl-a pus problema despărțirii ; sînt numai șase puncte imediate, pe care această Ligă le-a cerut. Asupra acestor șase puncte Liga Awami a primit verdictul poporului. Pe baza acestui verdict s-au anulat mandatele. Pentru susținerea acestor șase puncte, Liga Awami a început să negocieze cu regimul militar, dar în loc ca regimul militar să continue negocierile pe baza celor șase puncte, el a început să-i aresteze pe membrii conducerii Ligii Awami și să continue acțiunile militare împotriva lor. Tocmai datorită acestor acțiuni de teroare militară populația a început să emigreze în India.

Acum, peste 2/3 din cei aleși, din Liga Awami, li s-au anulat aceste mandate și a ordonat noi alegeri. Așa că problema refugiaților în masă este o problemă derivată, adiacentă. Adevărată problemă este teroarea militară împotriva acestei populații.

Acesta este punctul nostru de vedere.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Este clar că noi doi nu o să rezolvăm această problemă.

Tov. Sankaran :

Vreau să vă spun că și noi, în ce privește partidul nostru, am constatat, am luat notă de pericolul de război care poate să aibă loc în această situație, și am atras atenția asupra acestui pericol, dar în același timp, nu putem sta deoparte să

- 9 -

ne uităm cum populația din această regiune este măcelărită. La urma urmei, și pericolul aripei drepte din India este foarte mare. Chiar acum am citit într-un ziar cum *Jana Sang* a lansat campania în care a lansat o chemare învinuind guvernul că ar fi trădat Bengalul de vest și această chemare poate să aibă priză în cadrul populației atât timp cât populația constată că problema refugiaților, care apasă pe umerii populației indiene, nu este soluționată.

Am aici o declarație a purtătorului de cuvînt al guvernului Indian. În această declarație se cere cu hotărîre ca Pakistanul să creeze condiții pentru întoarcerea în condiții de siguranță a refugiaților. Dacă Pakistanul nu face acest lucru noi cerem Comunității internaționale să facă presiuni asupra Pakistanului pentru a crea astfel de condiții. Dacă comunitatea internațională nu reușește să facă acest lucru va trebui să ne gîndim la alte căi și mijloace, la forme și acțiuni pe care trebuie să le lansăm. Nu dorim să provocăm și să începem războiul cu Pakistanul, dar ne rezervăm dreptul de a lua măsuri pentru întărirea noastră națională.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Asta este adevărat că nu se poate sta deoparte și să se masacreze această populație, însă problema se pune, care este atitudinea celor din afară față de această populație, cu atât mai mult, cu cît această problemă se pune în Asia, dar se pune și într-o serie de state din Africa.

În Africa aceste probleme sunt și mai acute, pentru că statele recent eliberate sunt state bazate pe tribalism, pe relații tribale, pe multe forțe centrifuge ; și se pune întrebarea, în asemenea situații, în situația cînd sunt state fie în curs de formare, unde însăși națiunile sunt în curs de formare, - atunci, cînd apar probleme fie sociale, fie de ordin democratic, fie de ordin național - în care există forțe sociale care se confruntă, care trebuie să fie poziția din exterior ?

Desigur, că poziția din exterior trebuie să fie o poziție de condamnare a masacrării, indiferent dacă au dreptate sau nu aceste forțe. Dar a trece de la această poziție de condamnare și a definii din afară, că soluția în cazul respectiv

este împărtirea sau neîmpărtirea, asta înseamnă de acum să te substitui popoarelor sau poporului din țara respectivă și să-ți assumi tu acest drept, dreptul de determinare a acestei populații.

Este o problemă importantă. Spre exemplu, în Sudan, au fost, de asemenea, situații în care au fost masacrați comuniștii ; au fost și acolo probleme naționale. Vă este cunoscut - vă dau numai un exemplu - că tot sudul Sudanului este împotriva populației care dorește o autonomie sau o dezlipire. Dacă din afară ai spune că este just sau că nu este just, după noi nu ar fi în corespondență cu modul nostru de gîndire. De aceia, noi în poziția Sudanului am luat o poziție clară împotriva masacrării comuniștilor de acolo, dar nu ne-am amestecat în problemele interne.

Aș mai da un exemplu, sigur nu sunt similare situațiile, însă ca idee fundamentală. Există o populație palestiniană care trăiește într-o serie de state arabe, în Iordania, Egipt, Israel. Este clar că această populație are dreptul la autodeterminare. Dar noi nu ne propunem, spre exemplu, să stabilim în ce mod să se manifeste acest mod de autodeterminare. Acest lucru trebuie să-l facă populația palestiniană. Sunt poziții din afară, nu palestiniene, care spun cum trebuie să se soluționeze diferite probleme, că trebuie să fie un stat.

Noi nu credem că este justă această reglementare. Reglementarea dreptului la autodeterminare trebuie să-l facă populația palestiniană însăși. Cu atît mai mult este mai periculosă o intervenție din afară în asemenea situații. În situația de tensiune - ca să zic așa - care s-a creat la frontieră indiano-pakistaneză și unde în numele unei cauze drepte pot fi folosite atitudinea sentimentelor, fie religioase, fie naționale.

Iată de ce, în asemenea situații, noi, partidul nostru - eu nu doresc să vă conving pe dumneavoastră, vă exprim punctul nostru de vedere - trebuie să nu ne amestecăm în modul de soluționare a unor astfel de probleme.

Tov. Sankaran :

Da.

Putem să trecem la o altă problemă.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

De acord.

In orice caz, aş dori să vă spun încă odată că preoccuparea noastră cea mai importantă este ca aceste probleme, care sănătate de complexe și pentru care au murit sănătia oameni, să nu fie folosite de acele cercuri care urmăresc interesele lor - putem să le spunem - de marile puteri, și să utilizeze aceste contradicții - și naționale, și religioase, și sociale - pentru permanentizarea unor zone de conflict și de război, pentru că în aceste condiții nici unul din popoarele, nici una din populațiile din această zonă nu va mai avea siguranța soluționării problemelor democratice.

Vedeți ce se întâmplă în Orientul Apropiat. De ani și ani de zile nu sănătate rezolvate problemele nici în favoarea populației arabe, nici în favoarea populației palestiniene. Dimpotrivă. După părerea noastră au fost sacrificiate interesele populației palestiniene. Mișcarea de eliberare palestiniană - și așa măcinată - nu poate fi rezolvată numai de arabi, pentru că sănătate aici niște mari interese care doresc ca această zonă să fie o zonă conflictuală și pentru aceste interese se sacrifică și mișcarea palestiniană, se sacrifică și mișcarea comună. Eu am dat aici și exemplul Sudanului, dar putem lua ca exemplu toate aceste state.

Ce fel de mișcare de eliberare națională, ce fel de state care merg pe drumul progresului social sănătate acelea care proclamă anticomunismul deschis, care dizolvă partidele comuniste și mișcarea comună ; se pun asemenea întrebări ? Deci, preocuparea noastră cea mai serioasă este ca să nu fie folosite aceste contradicții, care sănătate în această zonă, pentru a se crea o nouă zonă conflictuală, așa cum este în zona despre care am vorbit. La asta trebuie să fim foarte atenți.

Tov.Sankaran :

Sînt foarte multe preocupări, în prezent, în situația apărută în ce privește raporturile sau relațiile dintre China și URSS, dintre India și URSS. În ceea ce ne privește socotim că în India se pregătește să se întărească opinia publică în favoarea soluționării problemelor sau divergențelor dintre India și China.

Care este aprecierea dumneavoastră în ce privește schimbările care au avut loc în politica chineză ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Tovarășul Dalea v-a informat, după cîte știu, despre acțiunile noastre și despre vizita noastră în China și în celelalte țări ale Asiei, despre întîlnirile pe care le-a avut tovarășul Nicolae Ceaușescu în China, cu conducătorii partidului și statului chinez și v-a spus că noi apreciem această vizită foarte mult și în China, și în celelalte țări din Asia, atît din punct de vedere al raporturilor noastre bilaterale cu aceste țări cît și din punct de vedere al raporturilor mai generale, care privesc cauza noastră, a păcii și socialismului.

În primul rînd doresc să spun că noi am constatat în China o dispoziție clară de a normaliza relațiile cu țările socialiste, din partea Chinei, pe linie de stat.

Tov.Sankaran :

Inclusiv cu URSS ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da, pe linie de stat.

Această impresie este confirmată de niște fapte care au apărut; în primul rînd s-a /schimb de ambasadori, în al doilea rînd acești ambasadori s-au schimbat între China și U.R.S.S., între China și celelalte țări socialiste, inclusiv cu Mongolia. Tovarășii chinezi ne-au spus că vor realiza relații cu Mongolia, cu URSS au loc tratative pe probleme de frontieră. Desigur, că aceste tratative au deja loc, este un element pozitiv, apoi, în ultimii ani s-au dezvoltat relațiile economice.

- 13 -

Tov.Sankaran :

Acorduri comerciale ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da.

Schimburile economice chinezo-sovietice au crescut de trei ori după unele informații. Sînt, de asemenea, și alte manifestări care vorbesc de normalizarea relațiilor între aceste țări. Deci, după părerea noastră, confirmată, există tendință de normalizare a relațiilor între China și celelalte state, inclusiv cu U.R.S.S. Desigur că relațiile ideologice sînt încă nenormalizate, însă dacă s-ar normaliza relațiile pe linie de stat, acest lucru ar contribui și la normalizarea relațiilor ideologice. Este adevărat că noi am asistat, în ultimul timp, la o ascuțire a polemicii împotriva Chinei. Aceasta a fost legată de vizita pe care Nixon o va face în China. Anumite manifestări ale acestei polemici le-am cunoscut și noi în legătură cu vizita pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut-o la Pekin. Noi considerăm că această nemulțumire s-a îndreptat nu împotriva românilor ci, în primul rînd, s-a manifestat împotriva celorlalți, fie țări socialiste, fie partide comuniste, care sînt dispuse să-și normalizeze relațiile cu China.

Tov.Sankaran :

Prietenii români au deja relații cu China ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da. Pentru că, pentru noi, nu se mai pune problema stabilirii acestor relații, dar pentru alții se pune această problemă. China este dispusă să meargă la normalizarea relațiilor. După cîte știm noi China este dispusă să normalizeze relațiile și cu anumite partide comuniste. În momentul de față, o delegație a Partidului Comunist Spaniol, condusă de Santiago Carrillo, se află la Pekin. De asemenea, și alte țări socialiste, și alte partide comuniste sînt dispuse să aibă relații cu Pekinul.

- 14 -

Tov.Sankaran :

Vreun partid comunist din Europa occidentală ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Era și de aici, și din America Latină, și din alte continente. Or, nemulțumirea aceasta, față de vizita românească în China, era mai mult adresată acestora.

Tov.Sankaran :

Era mai degrabă o atenționare.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Exact.

Una din campanii a fost adresată cu ocazia anunțării vizitei lui Nixon la Pekin. Acum acest pretext a dispărut, pentru că el merge și la Moscova. Este adevărat că merge după Pekin, dar merge.

Lată ce spunea tovarășul Kosighin ieri, la Ottawa, citez:

"Apropriata vizită la Pekin și Moscova a lui Nixon, este un lucru bun și poate duce la o slăbire a încordării internaționale. Sperăm în rezultatele acestor două serii de con vorbiri". Fiind întrebat ce va discuta Nixon, el a spus : "In China el va vorbi despre problemele privind S.U.A. și China, la Moscova, vom discuta problemele care interesează cele două țări ale noastre".

In aceste condiții, noi apreciem că acea concluzie pe care am tras-o în urma vizitei în China că, China este dispușă să meargă pe calea normalizării relațiilor sale internaționale, este o concluzie justă și noi considerăm că recunoașterea Chinei populare de către celelalte state, inclusiv de S.U.A., este un element pozitiv în viața internațională, pentru că este recunoscut un stat socialist.

Nouă ni se pare că orice pas care se întreprinde pe calea normalizării relațiilor cu China, este un pas spre soluționarea problemelor păcii.

Desigur, eu nu mă pronunț asupra ceea ce gîndesc conducătorii chinezi cu privire la relațiile cu India, însă spun, că avînd în vedere poziția generală a Chinei de normalizare a

relațiilor cu alte state, presupun că China va avea o atitudine pozitivă în această problemă.

Tov.Sankaran :

Stiți, partidul nostru întotdeauna a pledat în favoarea stabilirii și îmbunătățirii relațiilor dintre China și India, încă din anul 1965. Încă de atunci, deci din prima etapă, cînd am declarat că sănsem în favoarea stabilirii acestor relații, poziția noastră nu a fost acceptată. Mai recent, unele personalități din guvernul Indiei, cum ar fi președintele Comitetului de planificare politică din Ministerul de externe al Indiei Ghandi, fost ambasador al Indiei la Moscova, sugerîndu-i ideia să trimitem un ambasador al Indiei la Pekin, ne-a întrebat : sănseți siguri că China va răspunde? Noi i-am răspuns că indiferent care va fi acest răspuns al Chinei populare la acțiunea de a trimite un ambasador acolo, India are datoria să înceapă această acțiune.

Care este impresia dumneavoastră ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Spuneam, deci că noi, am constatat la China tendința de a normaliza relațiile. Sigur, că acest lucru este o chestiune care se face între două părți. Dacă ar fi să fim întrebați - și dumneavoastră ne-ati pus această întrebare - noi considerăm că trebuieesc făcute eforturi pentru normalizarea raporturilor indiene-chinezee. India și China sunt două țări mari, sunt două țări vecine și situația normalizării relațiilor dintre aceste două țări este un lucru care corespunde intereselor generale și destinderii.

Cu atît mai mult această chestiune trebuie pusă cu cît, un număr mare de țări capitaliste vor reglementa raporturile cu China.

Eu, tovarășe Sankaran, nu sănsează chemat să judec nici în locul Indiei, dar dacă discutăm aceste probleme, India este pusă în fața următoarei situații : alături de ea este un mare stat socialist - China. Această Chină își normalizează relațiile cu U.R.S.S., această Chină își normalizează relațiile cu S.U.A., această Chină are bune relații cu Pakistanul, această Chină își normalizează relațiile cu multe state. În acest an, aproape

20 de state și-au normalizat relațiile cu China. Oare interesul Indiei nu este ca să aibă relații cu această Chină ? După părerea mea da. Si acest lucru, cu atât mai mult, cu cît există un tratat chino-sovietic, deci, cu atât mai mult, se pune problema normalizării relațiilor indiene-chinezee.

Deci, dacă aş fi eu întrebat, aş spune că acest lucru este în interesul normalizării și dacă o cauză, este o cauză pe care o constatăm că este dreaptă, atunci merită să acționăm.

Sigur, acest lucru trebuie să-l facă cele două țări, India și China. Or, dumneavoastră, care sănăteți un partid comunist, aveți deputați în parlament, puteți să acționați în acest sens.

Tov.Sankaran :

Noi am făcut acest lucru în zilele cele mai grele - în 1965-1966.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Acum este cu totul o altă situație față de 1965-1966 ; era mai greu să facă acest lucru.

Tov.Sankaran :

Noi ducem o acțiune în favoarea păcii încă din perioada 1965-1966, și primul-ministru de atunci ne-a spus : mergeti în China sau Pakistan? De fapt, noi continuăm să facem acest lucru.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Noi suntem de acord, de asemenea, cu răspunsul pe care l-ați dat acestui reprezentant al ministerului de externe că, indiferent care va fi răspunsul Chinei populare, India va fi datoare să încerce. Si eu suntem de acord cu ideia pe care o spuneați acum că, partidul dumneavoastră este pentru o asemenea normalizare. Este o poziție care izvorăște atât din interesele poporului indian cît și din interesele generale ale cauzei noastre.

Tovarășul Dalea ne-a spus, în legătură cu aceasta, că dumneavoastră ați dori să ne solicitați ceva mai mult decît o anumită părere în această problemă. Aveți o anumită solicitare ?

Tov. Sankaran :

Nu ceva în plus! De fapt l-am rugat, dacă ar putea să ne spună, ce se întâmplă în interiorul Chinei. Noi avem unele informații, ele vin din presa burgheză. Tovarășul Dalea ne-a spus că nu are la îndemînă date și informații noi, dar poate că la București să existe. Stiți, că în legătură cu anularea paradei de la 1 octombrie, ziua națională a Chinei, au fost multe speculații în presa burgheză.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

E greu de spus ceva mai mult. De altfel aceste speculații au trecut, la ele s-a dat răspuns; Mao Tzedun l-a primit pe Haile Selassie I.

Tov. Sankaran :

Dar nu a apărut Lin Biao?

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Si noi am constatat; mai mult e greu de spus.

Noi am avut, în ultimul timp, cîteva delegații acolo. Am avut o expoziție de materiale de construcții și unelte, un ministrul al nostru a fost acolo, am avut o delegație de gazetari, am avut un ansamblu românesc. Din toate contactele pe care le-au avut tovarășii acolo, ni s-a spus că situația este foarte calmă, foarte liniștită, lucrurile merg foarte normal. Ciu En-lai, cu care s-au vizitat tovarășii noștri, se pare că este omul care desfășoară activitatea cea mai responsabilă în conducerea treburilor de stat. Am avut contacte și cu alți oameni din conducerea de partid, cu membri ai Biroului Politic. Nu avem obiceiul să întrebăm despre unii oameni sau despre alții. Dacă este altceva nu știm. În orice caz, avem impresia că lucrurile merg normal. Si pe plan intern China este activă, și pe plan extern China are inițiative, și poate că are inițiative că pune și pe alții pe gînduri. Vedeți cînd o inițiativă este bună!

De exemplu, noi am avut inițiativa în anul 1966 de a normaliza relațiile cu Republica Federală a Germaniei, cu Willy Brandt. Atunci domnul Brandt era cel mai rău om din lume.

- 18 -

Tov.Sankaran :

Nu era el la putere.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Era ministrul de externe ; el a venit atunci în România.

După vizita lui în România a făcut prima declarație, a unui om politic de conducere din R.F.a Germaniei și anume că, trebuieesc luate în considerație realitățile de după al doilea război mondial în ce privește Germania, cu alte cuvinte că trebuie avut în vedere că în Germania există un stat democrat, Republica Democrată Germană și un alt stat, Republica Federală a Germaniei.

Tov.Sankaran :

A fost oaspete al guvernului ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da.

A fost primit de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut ample discuții cu el. Dintre problemele care au fost puse, a fost și recunoașterea Republicii Democrate Germane. A doua problemă, pusă în discuție, a fost dreptul ca partidul comunist să-și desfășoare activitatea în mod legal. După aceasta s-au creat condiții pentru ^{că}Partidul Comunist German să-și desfășoare activitatea. Atunci Brandt era mai rău decât Adenauer, acum este mai bun decât de Gaulle ! Atunci era mai rău pentru că discuta cu români, acum e bun că discută cu toți. Aceasta este dialectica.

Tov.Sankaran :

Foarte bine.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Acum Willy Brandt a primit Premiul Nobel pentru pace. Chiar ieri i s-a atribuit acest premiu.

Tov.Sankaran :

După ce am discutat toate aceste probleme, vreau să vă pun o întrebare, dacă sunteți de acord.

- 19 -

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da, desigur.

Tov.Sankaran :

Dacă există posibilitatea de a se îmbunătăți relațiile din mișcarea comunistă internațională, mai ales că v-ați referit și la îmbunătătirea relațiilor între state, între China și U.R.S.S. Acest lucru este de natură să ducă și la îmbunătătirea relațiilor în cadrul mișcării comuniste și muncitorești ? Dacă există o posibilitate în acest sens ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Răspunsul este greu de a fi dat simplu.

In general, în asemenea probleme, chiar și în problemele vietii, ale științelor naturii, e dificil de a spune da sau nu. Sînt probleme complexe. După părerea noastră, este însă un proces pozitiv ; există un proces care are în vedere dezvoltarea raporturilor cu toate partidele comuniste și muncitorești, există tendința de afirmare a necesității stabilirii unor raporturi de solidaritate internaționalistă pe o bază nouă, anume pe baza autonomiei fiecăruia partid, pe baza neamestecului în treburile altor partide, pe baza respectării dreptului fiecăruia partid de a hotărî singur asupra problemelor sale. Această poziție se afirmă din ce în ce mai clar.

Noi avem raporturi cu foarte multe partide comuniste ; aproape cu toate. Desigur că avem propria noastră gîndire asupra multor probleme, însă constatăm că există posibilitatea de colaborare tot mai largă și că aceste principii se afirmă tot mai mult. Spre exemplu : am avut o întîlnire cu Partidul Comunist Spaniol, la nivelul cel mai înalt, cu Partidul Comunist Japonez, de asemenea, la cel mai înalt nivel, și cu alte partide. Noi am subliniat foarte clar aceste puncte de vedere cu toate că ne deosebim în aprecierea unor fapte sau altele, dar am stabilit, foarte clar, că deosebirile de păreri care le avem nu pot să împiedice colaborarea noastră internaționalistă, pentru că ne situăm pe poziția dezvoltării raporturilor,

a neimpunerii punctelor de vedere, al respectului reciproc ; și aș putea da multe exemple. Dacă vă interesează putem să vă punem la dispoziție declarațiile pe care le-am semnat cu diferitele partide.

In al doilea rînd, acest proces este de asemenea natură încît s-a impus în documente internaționale. Spre exemplu, la Conferința de la Moscova, la care noi am participat, acolo au fost multe lucruri cu care nu am fost de acord, însă s-a manifestat foarte clar și această tendință despre care vă spuneam. In Capitolul IV al documentului respectiv s-a spus clar despre necesitatea unității cu toate partidele, s-a spus clar despre necesitatea respectării autonomiei fiecărui partid și s-a afirmat principiile noi a raporturilor dintre partidele comuniste, ale solidarității internaționale și de fapt este pozitiv că acest document nu condamnă nici un partid.

Acestea sunt niște tendințe colective pe care aș putea să le dezvolt, dar cred că nu este cazul.

De asemenea, sunt și tendințe de a trage înapoi lucrurile și anume există încă practici vechi, de amestec în treburile interne a altor partide, există o cerință clară de organizare a relațiilor pe baza unui centru în mișcarea comunistă și muncitorească.

Deci, problemele dezvoltării mișcării noastre depind de partidele însăși, de măsura în care partidele vor milita pentru a face să progreseze tendințele noi, progresiste în mișcarea noastră.

In această ordine de idei noi considerăm că una din principalele măsuri, principalele acte, pe care trebuie să le facem este să nu ne dedăm la acțiuni care să împiedice normalizarea proceselor care au loc între alte partide ci, dimpotrivă, să facem totul pentru normalizarea raporturilor dintre partidele comuniste și muncitorești, pentru depășirea dificultăților actuale din mișcarea comunistă și muncitorească.

De aceia noi dezvoltăm raporturile cu toate partidele, avem raporturi cu toate țările socialiste, cu toate partidele din țările socialiste, avem raporturi cu partidele comuniste, cît mai largi.

In legătură cu aceasta doresc să spun că, cu ocazia vizitei în China, am constatat că tovarășii chinezi sînt dispuși să meargă la o oarecare normalizare cu o serie de partide comuniste și muncitorești ; delegația noastră a fost o delegația de partid și de stat. Tovarășii chinezi au subliniat acest lucru. Tovarășul Nicolae Ceaușescu cînd a fost acolo, a vorbit despre necesitatea depășirii dificultăților din mișcarea comunistă și muncitorească și a afirmat principiile despre care vă vorbesc. Lucrul acesta a fost spus public, lucrurile acestea au fost publicate în "Jeminjibao" ; aşa ceva, din anul 1960, nu s-a mai publicat.

De asemenea, tovarășii chinezi au declarat că ei sînt împotriva orcarui centru în mișcarea comunistă și muncitorească, că ei sînt împotriva conferințelor naționale, indiferent unde s-ar ține ele, deci am înțeles că sînt și împotriva unei conferințe care s-ar ține la Pekin, că ei sînt pentru raporturi bilaterale între partide. Ei s-au interesat, în discuțiile cu noi, despre relațiile cu alte partide, ne-au spus că au puține informații despre viața paștidelor comuniste și s-au interesat - aşa cum am spus - îndeosebi de relațiile noastre cu alte partide.

Tovarășul Andrei Stefan, care a fost în China, a avut o discuție cu tovarășul Ken Piao, șeful secției internaționale, la cererea părții chineze. Aceasta, în afara largilor discuțiilor pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a avut cu Mao Tzedun, cu Ciu En-lai și alții conducători. Acest lucru arată că tovarășii chinezi sînt interesati în normalizarea raporturilor lor cu partidele comuniste. Aceste concluzii pe care le-am tras din vizita noastră în China s-au confirmat și ulterior ; aşa cum v-am spus delegația Partidului Comunist Spaniol este acum în China.

De asemenea, știm că o serie de partide comuniste s-au adresat Partidului Comunist Chinez ; s-au adresat ambasadorii Chinei populare, inclusiv ambasadorul Chinei populare din București și au avut diferite legături. Dacă în trecut nu existau contacte de acest fel, în ultimul timp au fost realizate o seamă de contacte.

Deci, din toate acestea, tragem concluzia că vom asista la o normalizare a relațiilor între Partidul Comunist Chinez și unele partide comuniste.

Noi considerăm acest fapt, un fapt pozitiv, pentru că participarea Chinei în discuțiile din interiorul mișcării comuniste și muncitorești vor contribui la o mai bună clarificare a problemelor care ne preocupa. Noi nu ne facem iluzii, nu se poate schimba peste noapte totul. S-a acumulat o mare tensiune, o mare neîncredere încât este greu de crezut că într-o noapte toate problemele vor fi soluționate, însă ni se pare că tendința aceasta există. În ce privește partidul nostru, noi vom sprijini și vom acționa în acest fel.

Tov. Sankaran :

Din ceea ce am citit eu în presa vietnameză, se pare că vietnamezii nu sunt prea fericiți în legătură cu vizita lui Nixon la Pekin.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

E greu de spus pentru ce sunt fericiți sau nu vietnamezii, însă cred că aici sunt niște probleme de principiu. Atunci cînd s-a anunțat vizita lui Nixon la Pekin, una din criticile care se facea acestei vizite, era că se face o vizită în condițiile în care războiul continuă în Vietnam. Era o critică stupidă. Iată că acum are loc o vizită la Moscova în aceleași condiții. Alții spun că vizita lui Nixon în China trebuie să rezolve problema Vietnamului. Este, de asemenea, o ideie pe care nu o putem accepta. Problema Vietnamului trebuie s-o rezolve nu chinezii cu Nixon, nici Moscova cu Nixon, nici Bucureștiul cu Nixon ci Vietnamul cu Nixon, cu S.U.A.

De altfel, au mai fost propunerile internaționale ca problema Vietnamului să fie rezolvată de niștii ce fel de foruri. Vietnamezii au spus clar că "este o problemă a noastră și noi trebuie s-o rezolvăm, adică noi cu S.U.A. Ceea ce trebuie să facă ceilalți este să ne sprijine, dar să nu rezolve în locul nostru".

Presupun, nu am nici un fel de bază, că atunci cînd se cunoaște despre vizita lui Nixon la Pekin sau la Moscova, alte țări care n-au mărimea nici a Uniunii Sovietice, nici a Chinei,

- 23 -

au, aşa o rezervă, ca nu cumva vreo problemă să afecteze situația țărilor mai mici vecine. Este o rezervă - ca să spun aşa - a unei dezvoltări istorice ca unele țări mari să rezolve problemele pentru cele mici. De aceia, în mod obiectiv, ar fi justificat.

Noi salutăm întîlnirile care vor avea loc între conducătorii Chinei și Nixon, între conducătorii sovietici și Nixon, dar subliniem în același timp că problemele internaționale trebuie rezolvate cu participarea tuturor popoarelor, mici sau mari, și susținem părerea că fiecare țară, indiferent de mărimea ei are responsabilitatea pentru soluționarea problemelor internaționale, cu atât mai mult nici o problemă care privește Vietnamul, Cuba, Iugoslavia sau orice țară capitalistă, nu poate fi rezolvată decît de către popoarele din aceste țări sau reprezentanții popoarelor din aceste țări.

De aceia, noi credem că problemele Vietnamului trebuie rezolvate de vietnamezi și americanii. Sigur că contactul acesta poate avea influențe pozitive sau negative asupra acestei dezvoltări. Noi sperăm că el va avea o influență pozitivă asupra soluționării problemelor.

Tov. Sankaran :

Care este situația din Europa, după acordul asupra Berlinului.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Cred că sunt condiții mai bune pentru securitatea europeană. Noi suntem interesați în Europa pentru realizarea unei conferințe a statelor în problema securității Europene. Una din piedicile care au fost puse pînă acum a fost nerezolvarea problemei Berlinului occidental. Acum această piedică a căzut sau este în curs de cădere. De aceia noi credeam că trebuie să folosim această acțiune și să milităm pentru trecerea la pregătirea multilaterală a conferinței pentru securitatea europeană. Dacă vom reuși să ajungem la acest pas de discuții multilaterale, aceasta va avea însă o influență pozitivă asupra statelor din Europa și din lume.

Credem că toate pregătirile trebuie să se facă cu participarea tuturor statelor și nu de la bloc la bloc.

- 24 -

Trebuie ca această conferință să ducă la un proces, care în ultimă instanță, să dizolve blocurile militare. De aceia nu o putem aborda, nici în pregătirea ei, de la bloc la bloc, ci trebuie să asigurăm, la etapa de pregătire, participarea tuturor statelor.

Tov.Sankaran :

Aș mai avea o întrebare și anume, care sunt principalele trăsături ale planului cincinal ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Noi vă putem pune la dispoziție, în cursul zilei de mîine, însăși acest plan, chiar în limba engleză.

Tov.Sankaran :

Foarte bine, vă mulțumesc.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Care sunt ideile fundamentale ale acestui plan ?

In primul rînd, o dezvoltare mai accelerată a economiei naționale, Noi am elaborat planul cincinal, pe baza directivelor Congresului al X-lea al partidului. La Congresul al X-lea, am elaborat directivele și pe baza acestor directive noi am desfășurat o largă muncă pentru elaborarea planului, cu participarea colectivelor de muncitori, țărani, intelectuali, a organizațiilor noastre de partid. S-au prevăzut noi resurse de dezvoltare economică, pe baza cărora am prevăzut în plan sarcini de creștere superioare celor prevăzute în directive.

Aceasta ar fi o trăsătură caracteristică.

A doua trăsătură, mergem pe linia continuării procesului de industrializare socialistă a țării. Ritmul mediu de dezvoltare a producției industriale anual va fi de 11-12 la sută. Este un ritm foarte ridicat.

Vom acorda o atenție deosebită ramurilor legate de tehnica cea mai înaltă, adică industria electrotehnică, industria electronică, industria de construcții de mașini fine, industria chimică și alte domenii, de nivel înalt, ale industriei.

- 25 -

Spre exemplu, în industria chimică, ritmul de dezvoltare va fi de 17 la sută anual. Într-o serie de ramuri industriale, cum este producția și construcția de mașini fine și de înalt nivel tehnic, creșterea va fi de patru ori ; la fel și în cea electrică. Deci, o dezvoltare mai accelerată a acestor ramuri de producție.

Noi vom ajunge, în 1975, să producem aproape 10 milioane tone de otel, la o populație de 20 milioane de oameni.

Tov.Sankaran :

Exportați otel ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Mai puțin brut, mai mult construcții de mașini.

Vom da o deosebită atenție producției bunurilor de consum.

Am organizat, de pildă, o expoziție în acest sens, care va mai ține vreo două zile. Este interesant de văzut, pentru că arată ce suntem capabili să facem.

Tov.Sankaran :

O pot vedea mîine ; chiar dacă nu mă duc la munte.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

E posibil ; este foarte interesantă,

In sfîrșit, vom avea în vedere o dezvoltare a nivelului tehnic de producție, o scădere a prețului de cost, o creștere a productivității muncii. Creșterea productivității muncii va fi de circa 80 la sută anual.

O altă caracteristică a planului, este o dezvoltare intensivă a agriculturii; creșterea producției globale agricole va fi de circa 36-49 la sută în cincinal. Noi am pus în lege două cifre, una minimă și una maximă. Pentru a obține această producție vom dezvolta mecanizarea, chimizarea ; vom da de trei ori mai multe îngrășăminte agriculturii, decât în prezent.

Tov.Sankaran :

Am auzit, că în ce privește mecanizarea ați ajuns ca la un tractor să revină 98 hectare.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

In general, avem 11.000 de tractoare la 10 milioane teren agricol.

Tov.Sankaran :

Cantitatea de îngrășăminte este pe cincinal ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

In 1975 vom ajunge să dăm de trei ori mai multe îngrășăminte decât în prezent.

Audem irigată o suprafață de 1,2 milioane hectare.

Tov.Sankaran :

Am fost la Constanța și am văzut.

Am vizitat, în urmă cu doi ani, Republica Democrată Germană și am văzut mai mulți cai aici, decât acolo.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Mai ales pentru transporturi decât pentru muncile agricole. Probabil că nemții au mai multe camioane decât noi în agricultură.

Tov.Sankaran :

Probabil că și industria de automobile este mai dezvoltată în R.D.Germană.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

E posibil.

Tov.Sankaran :

Am văzut și mai multe mașini particulare ; și în URSS.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Mai mult în R.D.Germană decât în U.R.S.S.

In U.R.S.S. dezvoltă acum industria de automobile. Au făcut niște contracte cu S.U.A., R.F.Germană, cu italienii, cu "Renault" și vor dezvolta mult industria de automobile. Si noi vom dezvolta industria de automobile.

O altă direcție a dezvoltării economiei noastre naționale, este creșterea venitului național. Pe această bază vom avea un ritm mediu anual de creștere de 11-13 la sută. Din acest venit național, circa 30 la sută îl vom da pentru investiții, pentru fondul de acumulare.

Tov. Sankaran :

Pentru investiții ?

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Da. E mult ?

Tov. Sankaran :

Credem că e mult.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

E un procent ridicat. Fără o asemenea dezvoltare, este imposibil de a dezvolta în ritm rapid economia și a crește nivelul de trai.

Tov. Sankaran :

Dacă aveți și fonduri suficiente pentru consum ?

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Avem un program foarte ridicat de ridicare a nivelului populației. Tocmai pentru această bază creem condiții pentru a da fonduri mai multe populației, pentru că o dezvoltare economică largă crează și o masă mai mare de mijloace de consum.

Iată acum ce program avem în ce privește ridicarea nivelului de trai.

In ce privește salariile. Veniturile din salarii ale populației vor crește cu 53 la sută în cei cinci ani, adică vor crește veniturile din salarii pe calea creșterii salariului nominal.

O altă cale de sporire a veniturilor populației din salarii este crearea unui număr de un milion de noi posturi în economia națională.

Tov.Sankaran :

Mai ales în industrie ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Cea mai mare parte în industrie.

Salariul real al salariaților va crește cu 20 la sută în cincinal, iar la țărănimie cu 22-30 la sută va crește venitul real.

Asta este creșterea salariilor.

O problemă importantă este creșterea salariului minim. Noi vom crește mai repede salariile minime și veniturile minime ale țărănimii. În 1965 salariul minim în economia națională era de 570 lei, astăzi este de 800 lei, în anul 1972 va fi de 1000 lei, în 1975 va fi de 1100. Deci o creștere mai rapidă a veniturilor mici.

Tov.Sankaran :

Inseamnă că mai mult decât dublu.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Aproape dublu, în lo ani.

Afară de asta, noi am crescut pensiile la muncitorii.

Am introdus pensia la sate și prevedem, pentru acest cincinal, creșterea la o pensie de asigurări sociale de circa 18 la sută.

Tov.Sankaran :

Acest lucru se aplică și în cazul cooperatorilor ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da.

Am sporit alocația pentru copii ; chiar luna trecută am luat măsura de sporire a alocației pentru copii, cu circa 27 la sută în medie.

Afară de asta avem un program, foarte larg, de dezvoltare a învățămîntului, generalizarea învățămîntului de lo ani. Tot învățămîntul este gratuit, dăm manuale gratuite.

Tov.Sankaran :

Cît durează acest învățămînt ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

12 ani.

In invățămîntul superior, 60 la sută din studenți, sînt bursieri de stat.

Avem asigurată asistența medicală gratuită, spitale, policlinici. Anul acesta am asigurat și pentru țărânieea cooperativistă asistența medicală.

O problemă deosebită de importanță pe care ne-o punem este construcția de locuințe. Noi vom construi în acest cincinal 520.000 de apartamente. Din aceste apartamente, probabil, jumătate le vom vinde populației.

Tov.Sankaran :

Cît trebuie să plătească pentru ele ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Costul lor. Plătesc, la început, o parte, în funcție de salariul pe care îl are cetățeanul respectiv și apoi plătesc în răte lunare.

In afara acestora 520.000 de apartamente, probabil că lăsat se vor mai construi încă 300.000 apartamente.

Iată deci că avem un program, foarte clar, de creștere a nivelului de trai al populației.

Care sînt principalele caracteristici ale planului cincinal ?

Este un plan care prevede o dezvoltare accelerată, sarcini mari. Se pune întrebarea dacă el este realist sau nu. Noi avem răspunsul la această întrebare. Primele nouă luni al acestui plan cincinal s-au desfășurat bine și în multe domenii, noi am depășit sarcinile pe care le-am pus. Acest lucru arată că sarcinile acestui plan sunt realiste și mai arată acest lucru că populația, clasa muncitoare, țărânieea, intelectualitatea au înțeles aceste sarcini și le aplică în viață. Sigur, sunt și dificultăți, sunt și neajunsuri, nu merge totul ca pe un drum asfaltat ; însă, prin confruntările cu aceasta, dezvăluim neajunsurile public, în fața poporului și mobilizăm clasa muncitoare, țărânieea, intelectualitatea să înlăture lipsurile. Iată despre planul cincinal.

- 30 -

Noi vă vom pune la dispoziție însăși planul cincinal. Dacă mai aveți ceva chestiuni de ridicat.

Tov.Sankaran :

Nu, multumesc.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Eu doresc încă odată să exprim satisfacția noastră pentru faptul că sănăteți aici și pentru discuția prietenească pe care am avut-o. Este cert că această discuție este o mărturie a bunelor relații dintre partidele noastre ; sănătem capacitatea de a discuta orice fel de probleme, atât acele probleme unde gândurile noastre sunt apropiate sau comune, cât și probleme unde avem puncte de vedere diferite. Asta este un semn al trăiniei relațiilor noastre.

Tov.Sankaran :

Vreau să vă mulțumesc încă odată pentru legăturile și relațiile care le-ați stabilit cu noi. Stiți, există foarte puține partide frătești care au relații cu noi.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Stim.

Tov.Sankaran :

De aceia vă sănătem recunoscători, foarte recunoscători, fiindcă ne dați prilejul să discutăm din cînd în cînd cu dumneavoastră și să ne familiarizăm cu punctele de vedere ale dumneavoastră.

Sper, ca în zilele cât mai rămîn aici, să vedem mai multe lucruri în România, inclusiv construcțiile din România. Nu sunt atât de preocupat cu odihna aici, cât mai degrabă să văd și să învăț, să iau la cunoștință despre realizările de aici. Venind dintr-o țară capitalistă, vreau să învăț cum rezolvăți problema dezvoltării pe calea socialismului și cum se dezvoltă societatea socialistă.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Doresc să spun încă odată, că de câte ori am avut con vorbiri cu tovarăși din conducerea partidului dumneavoastră noi am constatat utilitatea pentru ambele părți a acestor

- 31 -

con vorbiri și faptul că ele se bazează pe respectarea părerii celuilalt este un element de mare importanță. Eu cred că acest lucru este esențial dacă vrem ca viitorul relațiilor între partidele noastre comuniste, ~~mai~~ mișcarea noastră comunistă, să triumfe. Am speranță, că în viitor, acesta va fi tipul de relații care vor triumfa.

Mă bucură că doriți să vedeți cît mai mult în țara noastră și vă rog să ne spuneți, cu toată sinceritatea, ce doriți să vedeți, fie dumneavoastră, fie soția; dacă aveți anumite lucruri particulare care vă interesează, un anumit domeniu al industriei și agriculturii, învățămîntului, științei, poate contacte speciale cu oameni din anumite domenii, fie pe linie politică, fie pe altă linie de activitate din țară. Noi, orice doriți să vedeți, vă rog să ne spuneți și vom organiza, cu multă plăcere, acest lucru. Poate merge la Brașov și Pitești?

Tov. Andrei Stefan :

Da.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

In Brașov avem uzine industriale puternice în construcția de mașini; acolo avem uzina de camioane și tractoare. Dacă vă interesează să vedeți? De asemenea, acolo avem un centru cultural puternic.

Tov. Sankaran :

Aș dori să văd un palat de cultură.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Sigur, fie acolo sau la Pitești unde avem o casă de cultură. Piteștiul este un centru foarte interesat, pentru că acum cîțiva ani în urmă, era un centru rămas în urmă, acum este un centru industrial puternic, al industriei petrochimice, al industriei de construcții de mașini, avem aici o mare hidrocentrală, avem industria ușoară, avem industria lemnului. De asemenea, ați putea vedea în drum o unitate agricolă dacă vă interesează, fie colectivă, fie de stat. Vom organiza

întîlniri cu tovarășii noștri de la organele de partid, fie din conducerea comitetelor județene, fie din conducerea fabricilor, din conducerea colectivă a fabricilor. Vă este cunoscut, desigur, că noi am creat niște organe colective de conducere, din care fac parte un număr de reprezentanți, numiți de ministere - directorul, inginerul - și din reprezentanții muncitorilor, care sănt aleși direct de muncitori - secretarul de partid, reprezentantul sindicatului, secretarul UTC. Vă puteți întîlni cu ei.

Noi astăzi după amiază, în Parlament, adoptăm legea cu privire la planul cincinal.

Tov.Sankaran :

Regret că v-am reținut.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Eu mi-am dat votul ; este plăcut să avem asemenea discuții.

După ce vă întoarceți, poate să avem prilejul să ne mai întâlnim.

Tov.Sankaran :

După ce voi studia planul.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

De acord.

Tov.Sankaran :

După ce mă întorc acasă vreau să scriu niște articole.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Vă putem pune la dispozitie și alte materiale.

Tov.Sankaran :

Vă mulțumesc.